PROVEDBENA ODLUKA KOMISIJE (EU) 2019/1279

od 29. srpnja 2019.

o priznavanju pravnog i nadzornog okvira Sjedinjenih Američkih Država kao jednakog zahtjevima Uredbe (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o agencijama za kreditni rejting

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. rujna 2009. o agencijama za kreditni rejting ([1]), a posebno njezin članak 5. stavak 6.,

budući da:

(1) Komisija je temeljem članka 5. stavka 6. Uredbe (EZ) br. 1060/2009 ovlaštena donijeti odluku o jednakosti u kojoj navodi da pravni i nadzorni okvir treće zemlje osigurava da agencije za kreditni rejting koje imaju odobrenje za rad ili su registrirane u toj trećoj zemlji ispunjavaju pravno obvezujuće zahtjeve iz te uredbe i koji se učinkovito nadziru i provode u toj trećoj zemlji.

(2) Svrha je te odluke o jednakosti omogućiti agencijama za kreditni rejting iz Sjedinjenih Američkih Država (SAD), ako one nemaju važnost u sustavu za financijsku stabilnost ili integritet financijskih tržišta jedne ili više država članica, podnošenje zahtjeva za certifikaciju Europskom nadzornom tijelu za vrijednosne papire i tržišta kapitala („ESMA”). Tom odlukom o jednakosti ESMA-i se omogućava da procijeni te agencije za kreditni rejting na pojedinačnoj osnovi te da odobri izuzeće od nekih organizacijskih zahtjeva za agencije za kreditni rejting koje djeluju u Europskoj uniji, uključujući zahtjev za fizičku prisutnost u Europskoj uniji.

(3) Da bi se smatrao jednakim, pravni i nadzorni okvir treće zemlje mora ispunjavati najmanje tri uvjeta utvrđena u članku 5. stavku 6. Uredbe (EZ) br. 1060/2009.

(4) Komisija je 5. listopada 2012. donijela Provedbenu odluku 2012/628/EU ([2]) u kojoj je navela da su ta tri uvjeta ispunjena i u kojoj se pravni i nadzorni okvir SAD-a za agencije za kreditni rejting smatra jednakim zahtjevima Uredbe (EZ) br. 1060/2009 koja je tada bila na snazi.

(5) U skladu s prvim uvjetom utvrđenim u članku 5. stavku 6. Uredbe (EZ) br. 1060/2009, agencije za kreditni rejting u trećoj zemlji moraju imati odobrenje za rad ili biti registrirane te podlijegati trajnom i učinkovitom nadzoru i provedbi. Pravnim i nadzornim okvirom SAD-a propisuje se da su se agencije za kreditni rejting dužne registrirati kao nacionalno priznate organizacije za statistički rejting (NRSRO) pri Komisiji za vrijednosne papire i burzu (SEC) kako bi im se dozvolila uporaba njihovih rejtinga za regulatorne svrhe. SEC nakon toga nad njima provodi kontinuirani nadzor. SEC raspolaže nizom nadzornih ovlasti koje mu omogućuju da istraži ispunjavaju li agencije za kreditni rejting svoje zakonske obveze. Te ovlasti uključuju ovlasti pristupa dokumentima, ovlasti provođenja istraga i inspekcijskih pregleda na licu mjesta kao i ovlasti da zahtijeva pristup zapisima telefonskih razgovora i elektroničkih poruka. SEC te ovlasti može provoditi ne samo u vezi s agencijama za kreditni rejting, nego i u vezi s drugim osobama koje su uključene u aktivnosti vezane uz kreditni rejting. Pravnim i nadzornim okvirom SAD-a propisano je da je SEC dužan najmanje jednom godišnje izvršiti pregled svake NRSRO te izvijestiti o nalazima tih pregleda. Kada ustanovi da pojedina NRSRO krši bilo koju od obveza iz relevantnih pravila, SEC ima pravo donijeti niz nadzornih mjera s ciljem sprečavanja tog kršenja. Te mjere uključuju ovlasti za oduzimanje registracije, privremeni prekid korištenja rejtinga za regulatorne namjene te izdavanje naloga agencijama za kreditni rejting da prestanu s kršenjem. SEC, u slučaju kršenja važećih zahtjeva, također može agencijama za kreditni rejting propisati stroge novčane kazne. Stoga su NSRSO predmet kontinuiranog učinkovitog nadzora i provedbe. Sporazumom o suradnji koji sklopljen između ESME i SEC-a predviđena je razmjena informacija u vezi s mjerama provedbe i nadzora koje se poduzimaju u pogledu prekograničnih agencija za kreditni rejting.

([1]) SL L 302, 17.11.2009, str. 1.

([2]) Provedbena odluka Komisije 2012/628/EU o priznavanju pravnog i nadzornog okvira Sjedinjenih Američkih Država kao jednakog zahtjevima Uredbe (EZ) br. 1060/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o agencijama za kreditni rejting (SL L 274, 9.10.2012., str. 32.)

(6) U skladu s drugim uvjetom utvrđenim u članku 5. stavku 6. Uredbe (EZ) br. 1060/200, agencije za kreditni rejting u trećoj zemlji moraju podlijegati pravno obvezujućim pravilima koja su jednaka pravilima utvrđenima u člancima 6. do 12. Uredbe (EZ) br. 1060/2009 i njezinu Prilogu I. Pravni i nadzorni okvir SAD-a smatra se jednakim Uredbi o agencijama za kreditni rejting u pogledu upravljanja sukobima interesa, organizacijskih procesa i postupaka kojima agencije za kreditni rejting moraju raspolagati, kvalitete kreditnih rejtinga i metodologija vezanih uz rejting, objavljivanja kreditnih rejtinga te općeg i redovitog objavljivanja aktivnosti vezanih uz kreditni rejting. Pravni i nadzorni okvir SAD-a stoga osigurava jednaku zaštitu u smislu integriteta, transparentnosti, dobrog upravljanja agencijama za kreditni rejting i pouzdanosti aktivnosti vezanih uz kreditni rejting.

(7) U skladu s trećim uvjetom utvrđenim u članku 5. stavku 6. Uredbe (EZ) br. 1060/2009, regulatorni režim u trećoj zemlji mora spriječiti miješanje nadzornih tijela i drugih tijela javne vlasti u toj trećoj zemlji u sadržaj kreditnih rejtinga i metodologija. U tom smislu, SEC-u i svakom drugom tijelu javne vlasti u SAD-u zakonom je zabranjeno da utječu na sadržaj kreditnih rejtinga i metodologije vezane uz kreditni rejting.

(8) Pravni i nadzorni okvir SAD-a još uvijek ispunjava tri uvjeta koja su izvorno bila utvrđena u članku 5. stavku 6. Uredbe (EZ) br. 1060/2009. Međutim, Uredbom (EU) br. 462/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]) uvedeni su dodatni zahtjevi za agencije za kreditni rejting registrirane u Uniji kojima je postrožen pravni i nadzorni režim za te agencije za kreditni rejting. Ti dodatni zahtjevi uključuju pravno obvezujuća pravila za agencije za kreditni rejting o izgledima vezanima uz rejting, upravljanju sukobima interesa, zahtjevima u pogledu povjerljivosti, promjenama u metodologijama vezanima uz rejting te prezentiranju i objavljivanju kreditnih rejtinga.

(9) U skladu s člankom 2. drugim stavkom točkom 1. podtočkom (b) Uredbe (EU) br. 462/2013, dodatni zahtjevi primjenjuju se od 1. lipnja 2018. u svrhu procjene jednakosti pravnih i nadzornih okvira trećih zemalja.

(10) U tom kontekstu Komisija je 13. srpnja 2017. zatražila savjet od Europskog nadzornog tijela za vrijednosne papire i tržišta kapitala („ESMA”) o jednakosti pravnog i nadzornog okvira, među ostalim SAD-a, s tim dodatnim zahtjevima uvedenima Uredbom (EU) br. 462/2013 i njezinu prosudbu o značajnosti bilo kakvih razlika.

(11) U svojem tehničkom savjetu koji je objavljen 17. studenoga 2017. ESMA je navela da pravni i nadzorni okvir SAD-a u pogledu agencija za kreditni rejting sadržava dovoljno odredbi za ispunjenje dodatnih zahtjeva uvedenih Uredbom (EU) br. 462/2013.

(12) Uredbom (EU) br. 462/2013 uvodi se definicija izgleda vezanog uz rejting u članak 3. stavak 1. točku (w), a Uredbom (EZ) br. 1060/2009 određeni zahtjevi koji se primjenjuju na kreditne rejtinge sada se proširuju na izglede vezane uz rejting. Pravni i nadzorni okvir SAD-a priznaje da je pozorno praćenje kreditnog rejtinga zbog mogućeg sniženja (credit watch), što je vrsta izgleda vezanog uz rejting u smislu Uredbe (EZ) br. 1060/2009, obuhvaćeno područjem njegove primjene.

(13) Kako bi se ojačala percepcija neovisnosti agencija za kreditni rejting u odnosu na subjekte kojima se dodjeljuje rejting, Uredbom (EU) br. 462/2013 u članku 6. stavku 4., članku 6.a i članku 6.b Uredbe (EZ) br. 1060/2009 proširuju se pravila o sukobima interesa na one koje uzrokuju dioničari ili članovi koji imaju značajan položaj u agenciji za kreditni rejting. Slično tome, pravni i nadzorni okvir SAD-a uključuje odredbe kojima se pruža zaštita u situaciji u kojoj dioničari NRSRO-a mogu stvoriti sukob interesa za agencije za kreditni rejting.

(14) Uredbom (EU) br. 462/2013 uvedene su nove odredbe kojima se osigurava upotreba povjerljivih podataka samo u svrhu aktivnosti vezanih uz kreditni rejting i njihova zaštita od prijevare, krađe ili zlouporabe. U tu se svrhu člankom 10. stavkom 2.a Uredbe (EZ) br. 1060/2009 propisuje da agencije za kreditni rejting do trenutka objave sve kreditne rejtinge, izglede vezane uz rejting i s njima povezane informacije tretiraju kao povlaštene informacije. Pravnim i nadzornim okvirom SAD-a utvrđeno je da neobjavljena aktivnost vezana uz kreditni rejting može predstavljati povlaštene informacije. NRSRO mora imati politike i postupke za izbjegavanje selektivne i neprimjerene objave značajnih informacija koje nisu javne, a dobivene su u vezi s obavljanjem usluga vezanih uz kreditni rejting. Stoga postoji vjerodostojan okvir za zaštitu od zlouporabe povjerljivih informacija.

(15) Uredbom (EU) br. 462/2013 nastoji se povećati razina transparentnosti i kvalitete metodologija dodjele rejtinga. Njome se u odjeljku D pododjeljku I. stavku 3. Priloga I. Uredbi (EZ) br. 1060/2009 agencijama za kreditni rejting uvodi obveza da prije objave kreditnog rejtinga ili izgleda vezanog uz rejting subjektu kojem se dodjeljuje

([3]) Uredba (EU) br. 462/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. svibnja 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1060/2009 o agencijama za kreditni rejting (SL L 146, 31.5.2013., str. 1.).

rejting omoguće da ukaže na eventualne činjenične pogreške. U pravnom i nadzornom okviru SAD-a ne postoji takav zahtjev, ali NRSRO mora imati postupke za obavještavanje dužnika kojima je dodijeljen rejting i izdavatelja vrijednosnih papira ili instrumenata tržišta novca kojima je dodijeljen rejting o odlukama vezanima uz kreditni rejting te postupke za žalbe na konačne odluke i odluke koje se tek trebaju odnijeti vezane uz kreditni rejting.

(16) Uredbom (EU) br. 462/2013 uvedene su zaštitne mjere u članku 8. stavku 5.a, stavku 6. točkama (aa) i (ab) i stavku 7. Uredbe (EZ) br. 1060/2009 kako bi se osiguralo da izmjene metodologija vezanih uz rejting za posljedicu nemaju manje stroge metodologije. Pravnim i nadzornim okvirom SAD-a propisuje se da su NRSRO-i dužni donijeti, održavati, provoditi i dokumentirati politike koje su razumno osmišljene kako bi se osigurala brza objava značajnih promjena postupaka i metodologija na lako dostupnom dijelu internetske stranice NRSRO-a. Ne postoji posebna obveza ispravljanja utvrđene pogreške u metodologiji, ali proizlazi iz općenitijih odredbi o kvaliteti metodologija.

(17) Uredbom (EU) br. 462/2013 jačaju se zahtjevi u pogledu prezentiranja i objavljivanja kreditnih rejtinga. U skladu s člankom 8. stavkom 2. i Prilogom I. odjeljkom D pododjeljkom I. stavkom 2.a Uredbe (EZ) br. 1060/2009, agencija za kreditni rejting dužna je popratiti objavu metodologija, modela i ključnih pretpostavki vezanih uz rejting jasnim i lako razumljivim smjernicama kojima se objašnjavaju pretpostavke, parametri, ograničenja i nesigurnosti povezani s modelima i metodologijama vezanima uz rejting koji su korišteni u postupku dodjele kreditnog rejtinga. U pravnom i nadzornom okviru SAD-a postoje zahtjevi kojima se osigurava da su metodologija i aktivnost vezane uz kreditni rejting popraćene odgovarajućim smjernicama. Postoje i zahtjevi kojima se osigurava da kreditni rejting odražava sve informacije koje se smatraju relevantnima.

(18) S ciljem jačanja tržišnog natjecanja i ograničavanja razmjera sukoba interesa u sektoru agencija za kreditni rejting, Uredbom (EU) br. 462/2013 u odjeljak E pododjeljak II. Priloga I. Uredbi (EZ) br. 1060/2009 uvodi se zahtjev prema kojem bi naknade koje agencije za kreditni rejting naplaćuju za dodjelu kreditnih rejtinga i pomoćne usluge morale biti nediskriminirajuće i temeljiti se na stvarnim troškovima. Njime se propisuje da su agencije za kreditni rejting dužne objaviti određene financijske informacije. Pravni i nadzorni okvir SAD-a sadržava opće obveze bilježenja i pohranjivanja podataka o naknadama i komunikaciji s klijentima, što pridonosi ostvarenju cilja transparentnosti, tržišnog natjecanja i ublažavanja sukoba interesa, a NRSRO je dužan jednom godišnje podnijeti niz financijskih izvješća Komisiji za vrijednosne papire.

(19) Komisiju u procjeni regulatornog režima treće zemlje usmjeravaju načelo proporcionalnosti i pristup temeljen na riziku. S obzirom na zajednički ispitane faktore i tehničke savjete ESMA-e, pravni i nadzorni okvir SAD-a za agencije za kreditni rejting ispunjava uvjete utvrđene u članku 5. stavku 6. drugom podstavku Uredbe (EZ) br. 1060/2009 i trebalo bi ga se i dalje smatrati jednakim pravnom i nadzornom okviru koji je uspostavljen tom uredbom.

(20) Radi pravne sigurnosti trebalo bi donijeti novu Provedbenu odluku, a Provedbenu odluku 2012/628/EU trebalo bi stoga staviti izvan snage.

(21) Komisija bi uz pomoć ESMA-e trebala nastaviti redovito pratiti razvoj pravnih i nadzornih dogovora koji se primjenjuju na agencije za kreditni rejting, kretanja na tržištu i učinkovitost suradnje u području nadzora u odnosu na praćenje i provedbu u SAD-u kako bi se osigurala kontinuirana usklađenost.

(22) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Europskog odbora za vrijednosne papire.

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

U smislu članka 5. Uredbe (EZ) br. 1060/2009, zakonski i nadzorni okvir SAD-a u pogledu agencija za kreditni rejting smatra se jednakim zahtjevima Uredbe (EZ) br. 1060/2009.

Članak 2.

Provedbena odluka 2012/628/EU stavlja se izvan snage.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 29. srpnja 2019.

Za Komisiju
Predsjednik
Jean-Claude JUNCKER